

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **JUDr. K. K.**, bytem XXX, zastoupen JUDr. Klárou Slámovou, advokátkou se sídlem Urbánkova 3360, Praha 4, proti žalované: **Česká advokátní komora**, Národní 16, Praha 1, zastoupena JUDr. Janem Sykou, advokátem se sídlem Školská 12, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu České advokátní komory č.j. K 109/02 ze dne 8. 3. 2008,

t a k t o :

I. Rozhodnutí odvolacího kárného senátu České advokátní komory č.j. K 109/02 ze dne 8. 3. 2008 se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6800,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Kláry Slámové, advokátky.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou napadeným rozhodnutím rozhodl odvolací kárný senát České advokátní komory dne 8. 3. 2008 tak, že změnil rozhodnutí kárného senátu České advokátní komory ze dne 13. 4. 2007 tak, že žalobce není vinen, že se dopustil kárného provinění tím, že nesplnil svou povinnost uhradit školné na kurs „Příprava ke zkoušce způsobilosti v Berlíně“, ač se k zaplacení zavázal v přihlášce, a dále že žalobce je vinen tím, že k dopisu, kterým soudu oznamoval ukončení svého zastupování klientky M.Š., přiložil i dopis, jímž této klientce oznamoval ukončení zastupování a v němž citoval údajné výroky, jež mu měla jeho klientka sdělit na adresu soudce, čímž snížil důstojnost a vážnost advokátního stavu ve společnosti.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí odvolací kárný senát uvedl, že se zabýval jen těmi skutky, které byly předmětem odvolání žalobce jako kárně obviněného. Ztotožnil se s argumentací žalobce, že pokud on osobně nepodepsal přihlášku na advokátní kurz v Německu a nebylo prokázáno, že by to udělal jeho podřízený, ani že byl seznámen s potvrzením z Německa, pak nelze žalobce činit odpovědným za neplnění smlouvy, je-li pochybné, zda ve věci vůbec mohl vzniknout platný závazkový vztah. Ohledně výroku týkajícího se mlčenlivosti a korespondence s klientkou, ztotožnil se odvolací kárný senát se závěrem kárného senátu s tím, že bylo provedeno úplné dokazování a vyvozen správný skutkový i právní závěr.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobce namítl, že rozhodnutí žalovaného vychází z nesprávného právního posouzení a z nesprávně zjištěného skutkového stavu věci, neboť nebylo prokázáno, že se skutek stal, resp. že jej spáchal žalobce. Dále namítl, že rozhodnutí trpí vadou, která je činí nezákonným, když žalovaný rozhodl tak, že rozhodnutí kárného senátu zrušil i změnil. Navíc napadené rozhodnutí zcela postrádá úvahy o tom, jaké skutečnosti považoval žalovaný za prokázané a proč se ztotožnil s hodnocením důkazů orgánem I. stupně a jak se vypořádal s námitkami žalobce v odvolání. Rovněž nebylo prokázáno žalobcovo zavinění. Žalovaný též neodůvodnil řádně ani výši uložené pokuty. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil jak rozhodnutí odvolacího kárného senátu, tak i rozhodnutí kárného senátu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, případně aby moderoval uloženou sankci.

Odvolací kárný senát ve vyjádření k žalobě odmítl argumenty žalobce a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních námitek, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Žalobce především uvedl, že rozhodnutí trpí vadou, kdy žalovaný jako odvolací orgán rozhodl tak, že rozhodnutí kárného senátu ČAK se „ruší“ a „mění“. Pokud bylo rozhodnutí prvostupňového orgánu zrušeno, nemůže být následně změněno a takový postup odporuje procesním předpisům. Rovněž výrok napadeného rozhodnutí je neurčitý a nevykonatelný, neboť neobsahuje dostatečný popis jednání, který je nutný k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným. Dále pak ani žalobce není ve smyslu procesních ustanovení ve výroku rozhodnutí řádně označen jako kárně obviněný.

Soud především konstatoval, že výrok napadeného rozhodnutí nevyhovuje zákonu.

Podle ust. § 35 odst. 3 zákona č. 5/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, odvolací senát Komory v odvolacím řízení rozhodnutí zruší nebo odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí. Zruší-li odvolací senát Komory odvoláním napadené rozhodnutí, rozhodne ve věci samé nebo ji vrátí kárnému senátu k dalšímu řízení a rozhodnutí; kárný senát je v tomto případě vázán právním názorem odvolacího senátu.

Jestliže tedy odvolací kárný senát v projednávané věci dospěl k závěru, že odvoláním napadené rozhodnutí je nutno zrušit, avšak nikoliv věc vrátit kárnému senátu k dalšímu řízení a rozhodnutí, pak bylo v jeho pravomoci, aby ve věci samé rozhodl sám. To ovšem znamená, že by musel nejprve rozhodnutí kárného senátu zrušit a poté je fakticky nahradit novým rozhodnutím vlastním, byť je možno oba takové výroky včlenit do jediného rozhodnutí. Nebylo však v pravomoci žalovaného rozhodnutí kárného senátu měnit, a to ani s jeho zrušením ani bez něj, protože zákon o advokacii takovou pravomoc žalovanému nesvěřil.

Pouze pro srovnání zde soud poukazuje například na pravomoc odvolacího orgánu podle ust. § 90 odst. 1 správního řádu, podle něhož odvolací orgán, dospěje-li k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a řízení zastaví, nebo napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a věc vrátí k novému projednání správnímu orgánu I. stupně, anebo napadené rozhodnutí nebo jeho část změní. Změnu lze tedy provést pouze u existujícího rozhodnutí, takže výroku o změně rozhodnutí nemůže předcházet výrok o jeho zrušení.

Jestliže tedy odvolací kárný senát rozhodl v projednávané věci tak, že rozhodnutí kárného senátu zrušil a změnil, učinil tak v rozporu se svou pravomocí podle ust. § 35 odst. 3 zákona o advokacii, a napadené rozhodnutí je tak nezákonné.

Naproti tomu soud neshledal důvodnou námitku ohledně nedostatečného popisu skutku ve výroku napadeného rozhodnutí. Popis skutku, souvisejícího s vypovězením plné moci klientce paní M. Š., je sice velice stručný a strohý, nicméně v kontextu rozhodnutí kárného senátu a především pak obsahu kárného spisu je dostatečně určitý tak, že nemůže být zaměněn s jiným.

Rovněž není důvodná výtká vůči způsobu označení žalobce jako kárně obviněného. Žalobce je označen jménem osobním i příjmením, akademickým titulem, registračním číslem advokáta a svým sídlem, takže určení jeho totožnosti považuje soud za plně vyhovující. Ostatně, v žalobě ani žalobce neuvedl, v čem konkrétně by mělo být jeho označení ve výroku napadeného rozhodnutí nevyhovující.

Dále se soud zabýval námitkou žalobce, že při konstatování kárného provinění je především nutno vycházet z ust. § 32 odst. 2 zákona o advokacii, podle kterého je kárným proviněním závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností advokáta. Podle ust. § 24 odst. 1 advokátního kárného řádu kárný senát vysloví, že se kárně obviněný dopustil kárného provinění, jestliže bylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byla podána kárná žaloba, že tento skutek je kárným proviněním a že jej spáchal kárně

obviněný. Z dokazování však nevyplývaly takové skutečnosti, které by odůvodňovaly závěr žalovaného, že se skutkového jednání dopustil právě žalobce či zda se jednalo o takové pochybení, které je možno považovat za kárné provinění při výkonu advokacie. Přitom žalobce poukázal na odůvodnění rozhodnutí kárného senátu ze dne 13. 4. 2007, kde prvostupňový orgán výslovně připustil, že nelze vyloučit ani takovou variantu, že předmětná listina (dopis s vypovězením plné moci klientce M. Š.) byla přiložena nevědomky a že opak v průběhu kárného řízení nebyl prokázán, a dále usoudil, že je lhostejno, zda-li k takovému pochybení došlo prostřednictvím kárně obviněného či některého z pracovníků jeho kanceláře, neboť pochybením je, i když k takové situaci vůbec dojde. Z uvedeného vyplývá nejistota rozhodujícího orgánu o zavinění žalobce a o prokázanosti skutkového stavu, takže mělo být postupováno podle zásady „v pochybnostech ve prospěch“. Žalobce trval na tom, že Obvodnímu soudu pro Prahu 6 nezasílal odstoupení od smlouvy o poskytování právních služeb bývalé klientce a neměl v úmyslu tak učinit a klientku poškodit. Případné nevědomé přiložení předmětné listiny by nebylo možno považovat za jednání podřaditelné pod definici v ust. § 32 odst. 2 zákona o advokacii.

Soud tuto námitku shledal důvodnou.

Podle ust. § 32 odst. 2 zákona o advokacii kárným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem.

Kárným proviněním je tedy jen takové porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi, které je a) zaviněné a b) závažné nebo opětovné; obě podmínky přitom musí být splněny kumulativně. Kárný senát, resp. odvolací kárný senát pak musí splnění obou podmínek prokázat na základě skutečností zjištěných dokazováním; v odůvodnění svého rozhodnutí potom musí prezentovat jak skutečnosti, z jakých takový závěr vyvodil, tak i úvahy, jakými tak učinil.

Z obsahu napadeného rozhodnutí nelze však shledat, zda a jak byla existence obou podmínek zjišťována. Odvolací kárný senát pouze uvedl, že se zcela ztotožňuje se závěrem, který učinil senát prvního stupně, v tom směru, že bylo provedeno plné dokazování, ze kterého vyvodil prvostupňový senát správný skutkový závěr a tento právně správně kvalifikoval.

Soud musel konstatovat, že toto vysvětlení žalovaného neobstojí. První, a to nejpodstatnější překážkou pro jeho akceptování, je skutečnost, že svým rozhodnutím odvolací kárný senát rozhodnutí kárného senátu ze dne 13. 4. 2007 zrušil, a tedy je vyloučeno, aby na jeho obsah v dalším jakkoliv odkazoval. V kárném řízení podle zákona o advokacii není obecně vyloučeno, aby odvolací kárný senát ve svém rozhodnutí odkázal na odůvodnění rozhodnutí kárného senátu a takto je převzal. Z povahy věci je to však možné jen tehdy, když odvolací kárný senát rozhodnutí vydané v I. stupni potvrzuje a odvolání proti němu zamítá. Jen tehdy zůstává prvostupňové rozhodnutí nedotčené a lze na jeho obsah odkázat ve smyslu jeho akceptace. Jestliže však odvolací kárný senát rozhodnutí kárného senátu zruší a například rozhodne ve meritu sám, pak v dalším řízení nemůže nic z jeho obsahu aprobovat, neboť prvostupňové rozhodnutí neexistuje. V takovém případě nemůže postupovat jinak, než v odůvodnění svého

rozhodnutí uvést všechny podstatné skutečnosti, tedy jak skutková zjištění, tak normy, podle kterých rozhodoval, a vylíčit úvahy, jakými ke svému rozhodnutí dospěl.

V projednávané věci tedy odvolací kárný senát pochybil, jestliže nejprve prvostupňové rozhodnutí výrokem napadeného rozhodnutí zrušil a poté v odůvodnění svého rozhodnutí na jeho obsah odkázal s tím, že se s ním ztotožňuje. Takové odůvodnění je vnitřně rozporné, a tedy nesrozumitelné. Z tohoto důvodu je tedy napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné jak pro nesrozumitelnost, neboť odkazuje na neexistující rozhodnutí, a zároveň i pro nedostatek důvodů, protože žádné vlastní důvody odvolací kárný senát neuvedl.

Soud však konstatoval, že napadené rozhodnutí by neobstálo, ani kdyby rozhodnutí v prvním stupni nebylo zrušeno. Vzhledem k tomu, že odvolací kárný senát neuvedl žádné vlastní odůvodnění závěru, že se žalobce dopustil kárného provinění, a pouze odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, bylo by nutno posoudit správnost a zákonnost právě závěrů kárného senátu.

Zde by ovšem nezbylo, než poukázat na tvrzení, jež kárný senát uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 13. 4. 2007, na poslední dva odstavce dole na str. 5. Shodně se žalobcem soud konstatoval, že sám kárný senát vyjádřil pochybnost o tom, zda kárné provinění, související s vypovězením plné moci klientce žalobce paní M.Š., je dostatečně prokázáno. Kárný senát uvedl, že i kdyby připustil, že listina o vypovězení plné moci byla soudu zaslána v důsledku nevědomého přiložení k oznamovacímu dopisu, pak se tato verze jeví jako nepřilíš věrohodná, „... *nicméně nutno připustit, že takovou variantu nelze jednoznačně vyloučit a opak v průběhu kárného řízení nebyl prokázán.*“ Kárný senát tedy výslovně nevyločil ani možnost, že k odeslání dopisu došlo nevědomky, a tedy v podstatě připustil, že žalobcův podíl na skutkovém ději není dostatečně prokázán. Za tohoto stavu věci pak nebylo možno spolehlivě uznat vinu žalobce, a kárný senát, resp. odvolací kárný senát měl posoudit tuto skutečnost v duchu zásady „v pochybnostech ve prospěch“. Soud tedy dospěl k závěru, že skutková zjištění, provedená kárným senátem, neumožňovala jednoznačný závěr o tom, že odeslání předmětného dopisu zapříčinil právě žalobce, a tedy výrok o jeho vině není skutkovými zjištěními podložen.

Dále soud poukazuje na tu část odůvodnění rozhodnutí z 13. 4. 2007, kde kárný senát uvedl, že „... *je lhostejno, zda-li k takovému pochybení, tedy nevědomému přiložení nepatřičné listiny k jinému podání došlo prostřednictvím přímo kárně obviněného či některého z pracovníků jeho kanceláře, neboť pochybením advokáta je, i když k takové situaci vůbec dojde.*“

Tento závěr kárného senátu je v rozporu se zákonem, protože kárný senát zde v podstatě konstruoval odpovědnost objektivní, tedy za výsledek, ačkoliv zákon výslovně stanovil odpovědnost za zavinění. Touto konstrukcí se tedy kárný senát dostal zcela mimo meze platné právní úpravy a jelikož odvolací kárný senát toto pochybení nejen neodstranil, ale naopak je výslovně aprobeoval, zatížil i napadené rozhodnutí stejnou nezákonností.

Závěr žalovaného o tom, že svým jednáním měl žalobce snížit důstojnost a vážnost advokátního stavu ve společnosti, pak není v napadeném rozhodnutí odůvodněn

vůbec, takže toto rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Pro úplnost soud konstatuje, že stejným nedostatkem ovšem trpělo i rozhodnutí kárného senátu ze dne 13. 4. 2007, takže i kdyby zůstalo rozhodnutím žalovaného nedotčeno, nebylo by možno je akceptovat.

Konečně žalobce namítl, že v napadeném rozhodnutí není dostatečně odůvodněna výše vyměřené pokuty. Ani z tohoto rozhodnutí, ani z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí není patrné, z jakých konkrétních okolností kárné senáty vycházely při stanovení výše pokuty. Oba orgány pouze uvedly obecná konstatování, z nichž není zřejmá individualizace sankce, a to jak s ohledem na osobu žalobce, tak s ohledem na závažnost případného pochybení, jakož i s ohledem na dobu projednávání věci a dobu, kdy se měly žalobce dopustit kárného provinění.

Též tuto námitku soud shledal důvodnou.

Zákon o advokacii v ustanovení § 32 stanoví pokutu jako jednu z možných sankcí, kterou lze uložit advokátovi za kárné provinění, a stanoví též horní mez výše této pokuty, kritéria pro stanovení konkrétní výše pokuty však neobsahuje. Úprava této záležitosti je obsažena v prováděcím právním předpisu, kterým je vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 244/1996 Sb., kterou se podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, stanoví kárný řád (advokátní kárný řád), ve znění pozdějších předpisů.

Podle ust. § 24 odst. 2 cit. vyhlášky při rozhodování o upuštění od uložení kárného opatření podle § 32 odst. 5 zákona a při ukládání kárného opatření přihlíží kárný senát zejména k povaze skutku a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění, jakož i k jeho osobním poměrům.

Prováděcí právní předpis tedy stanoví, a to demonstrativním výčtem, celkem šest kritérií, k nimž musí kárný senát, resp. odvolací kárný senát, přihlídnout při úvaze o výši sankce. S odkazem na ustálenou judikaturu správních soudů (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. února 2006, č. j. 4 As 23/2005 – 66, www.nssoud.cz), kde soud konstatoval, že pokud ustanovení zákona zakládá u účastníka řízení oprávněné očekávání, že v tomto ustanovení daná kritéria budou správním orgánem zohledněna, pak za situace, kdy rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, potvrzené v této podobě i stěžovatelem, neobsahuje žádnou úvahu týkající se uvedených kritérií, je toto rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné.

Jsou-li tedy obecně závazným právním předpisem stanovena určitá kritéria pro stanovení výše sankce, musí se orgán, jenž ve věci rozhoduje, vypořádat se všemi stanovenými kritérii. Pokud je jejich výčet v zákoně demonstrativní (jako je tomu v projednávané věci), může kárný senát, resp. odvolací kárný senát, vzít v úvahu i kritéria další, pokud ovšem jejich zohlednění náležitě odůvodní. Není ovšem vyloučeno, že některé ze zákonných kritérií nebude - vzhledem k povaze projednávané věci - přicházet v úvahu; v takovém případě je povinností orgánu, který rozhoduje, tuto skutečnost uvést a vyložit, proč v konkrétní věci nelze takové kritérium zohlednit.

Z tohoto pohledu pak nemůže napadené rozhodnutí odvolacího kárného senátu obstát, neboť v jeho odůvodnění zcela absentují jakékoliv úvahy o tom, jak se odvolací

kárný senát vypořádal s jednotlivými kritérii podle ust. § 24 odst. 2 cit. vyhlášky. Ani zde pak nebylo možno přihlédnout k tomu, jak se s touto záležitostí vypořádal kárný senát v rozhodnutí ze dne 13. 4. 2007, jestliže odvolací kárný senát toto rozhodnutí zrušil. I kdyby však zůstalo rozhodnutí kárného senátu nedotčeno, nemohl by je soud akceptovat, neboť ani kárný senát se nevypořádal se všemi kritérii podle citované normy. Navíc se ve své úvaze na str. 9, druhý odstavec zdola, omezil pouze na výčet některých kritérií, aniž by však vyložil jaké skutečnosti pod tato kritéria podřadil a aniž by takové skutečnosti vůbec zjišťoval.

Soud tedy i této žalobní námitce vyhověl s tím, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Městský soud v Praze tedy dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně, a proto soud napadené rozhodnutí zrušil podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního bez nařízení jednání, a věc vrátil podle ust. § 78 odst. 4 soudního řádu správního žalované k dalšímu řízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci úspěch a jeho náklady řízení sestávají ze sestávají jednak ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 2000,- Kč a jednak z odměny advokátce za dva úkony právní služby po 2100,- Kč, a ze související náhrady hotových výdajů po 300,- Kč, podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění; náhradu v celkové výši 6800,- Kč je žalovaná povinna zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně JUDr. Kláry Slámové, advokátky.

P o u č e n í: proti tomuto rozsudku je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat k Městskému soudu v Praze ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku.
O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 20. října 2011

JUDr. Slavomír Novák
předseda senátu